

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Держкомтелерадіо приймає публіцистичні твори на здобуття премії імені Івана Франка в галузі інформаційної діяльності. – Марина Баранівська](#)

Вшанування пам'яті

[У Швеції пройде фестиваль, присвячений пам'яті загиблих на фронті українських митців](#)

[Смерть дорівнює життя: в Острозькій академії відкрили виставку фото й віршів Максима Кривцова. – Галина Максимчук](#)

[В Україні може з'явитися меморіал жертвам геноциду кримських татар. – Олександр Кравченко](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Штучний інтелект і пропаганда: дискусії про інформаційні загрози на Брюссельському форумі. – Єгор Браїлян](#)

[Франція пропонує нові санкції проти хвилі російської дезінформації перед виборами в ЄС. – Роман Мельник](#)

[На ютубі заблоковано канали «Вишка» і «Да это так» Макса Назарова, – ЦПД. – Гала Скляревська](#)

[Apple звернулася до Telegram з вимогою заблокувати певні канали для користувачів iOS з українськими SIM-картками. – Валерія Буняк](#)

[Фейк тижня: «Українців змушують робити трансгендерний перехід». Огляд дезінформації за 15–21 квітня 2024 року. – Орест Сливенко](#)

[Фантазії кремля: дезо-кампанія про «утиски румунів в Україні». – Олександр Леменов](#)

Медіа

[Звіт Держдепу США: Телемарафон «Єдині новини» забезпечує владі «безпрецедентний рівень контролю за новинами у праймтайм». – Марина Баранівська](#)

[Звіт Держдепу США: українська влада «ініціювала переслідування журналістів та потурала їм». – Віра Крайня](#)

Ростислав Карандєєв: Швидкої реакції на звіт Держдепу США від органів влади не буде. – Марина Баранівська, Гала Склярєвська

Креативні індустрії

Мистецтво та мода: як бренди хусток популяризують українське мистецтво. – Марина Губіна

Благодійність. Меценатство

Генгста-реп від Шабаліної, похід на секонд з Кириленком, зйомка з Курган та Agregat. Що ще можна замовити в Donate Menu. – Котовська Ольга

Українки організували благодійний ярмарок в Афінах: фото. – Анна Семьонова

Фестивалі

В Києві пройде фестиваль українських писанок: коли саме. – Олексій

Театр

Житомир припинив фінансувати свої театри, працівників виганяють «у відпустку». – Анастасія Большакова

Музика

«Слухати. Чути. Відчувати»: міжнародний фестиваль класичної музики KharkivMusicFest анонсував програму події. – Марічка Максимець

«Чим Кропивницький гірше, ніж Львів?»: МУР анонсував тур Україною з мюзиклом «Ти [Романтика]». – Марічка Максимець

SCHILLER повертається в Україну та виступить у Львові з унікальною програмою DJ Experience. – Ольга Максим'як

Візуальні мистецтва

«Іноземці скрізь»: місце України на 60-й Венеційській бієнале. – Ксенія Білаш

У Львові відкривається виставковий проєкт Ольги Погрібної-Кох «Пісня Пісень»

Фотографка Юлія Кочетова: «Моя найстрашніша фотографія – коли попереду труни несуть портрет, який теж робила я». – Ірина Семенюта

Розмова з Інгою Леві про ритуал щоденного малювання війни, а також пошук балансу між поезією і документацією. – Галина Глеба

У Луцьку з'явився новий мурал авторства Юрія Чайки

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм Ірини Цілик «Я і Фелікс» за книжкою Артема Чеха вийшов у прокат у Канаді

Довженко-Центр проти Держкіно: справу в апеляційному суді розглядатимуть наново

Просвітництво

У Києві презентували номер журналу «Локальна історія», присвячений Василеві Стусу. – Олена Лисенко

Література. Книговидання

Премію AAUS отримали перекладачі збірки «Зимовий король» Остапа Сливинського

Музейна справа

Музей Івана Гончара створив набір листівок із зображенням давніх писанок з усієї країни

«Японія. Очима та серцем». Музей історії міста Києва презентував виставковий проєкт, присвячений Японії. – Анастасія Ампілогова

Відновлення музеїв – збереження ідентичності: як переживають війну заклади культури у прифронтових областях

«Кидали картини, наче сміття». Як окупанти «подбали про збереження» Херсонської колекції та вивезли твори до Криму. – Вікторія Іваскевич

У Рівному відбудеться наукова конференція про культурну спадщину в умовах війни

Охорона культурної спадщини

КМДА передала парламентарям пропозиції щодо збереження пам'яток культури: штрафи понад мільйон, кримінальна відповідальність

На Подолі відреставрують будинок XVII століття: що відомо. – Анна Семьонова

Бібліотечна справа. Читання

Прибрати книги про Голодомор і кримських татар: в окупованому Криму проводять «чистки» бібліотек. – Альона Павлюк

Релігія

Настоятель Святогірської лаври УПЦ МП «здав» окупантам позиції військових. СБУ оголосила підозру. – Роман Мельник

Авторське право

Поліція Києва відкрила 5 проваджень через контрафакт

Підтримка України у світі

Андрухович, Жадан і Забужко підписали відкритий лист з подякою словацькому народу. – Поліна Горлач

***

У росії створили експертний центр, який визначатиме відповідність книг законодавству. – «Ведомости»

Загальні питання

Держкомтелерадіо приймає публіцистичні твори на здобуття премії імені Івана Франка в галузі інформаційної діяльності. – Марина Баранівська

Премія присуджується щорічно до дня народження І. Франка, 27 серпня, в розмірі 10 тисяч гривень у кожній номінації: за найкращу публікацію у друкованих засобах масової інформації; за найкращий твір у телевізійній сфері; за найкращий твір у радіомовній сфері; за найкращу наукову роботу в інформаційній сфері. Докладніше про умови участі:

<https://detector.media/infospace/article/225889/2024-04-24-derzhkomtelradio-pryymaie-publitsystychni-tvory-na-zdobuttya-premii-imeni-ivana-franka-v-galuzi-informatsiynoi-diyalnosti/>

Вшанування пам'яті

У Швеції пройде фестиваль, присвячений пам'яті загиблих на фронті українських митців

Від 24 квітня до 7 травня у Стокгольмі триває фестиваль, присвячений пам'яті загиблих на фронті українських митців. Він об'єднає 12 подій – зокрема, концерти та кінопокази. Відкриття проведуть у Королівському концертному холі, де вшанують пам'ять українського оперного співака В. Сліпака. За словами організаторів, фестиваль також має представити Україну як невід'ємну частину спільної європейської культурної спадщини. Він проходитиме на 10 різних майданчиках – концертних сценах, музеях, резиденціях культурних представництв європейських країн у Стокгольмі, у кінотеатрі та церкві. 29 квітня присвятять пам'яті соліста балету Національної опери України О. Шаповала. А 2 травня, у день показу швейцарсько-українського фільму «Ольга», згадають актора кіно П. Лі, який загинув у 2022-му, захищаючи Ірпінь. Кульмінацією фінального концерту стане світова прем'єра твору, натхненного віршем Т. Шевченка «Зоре моя вечірняя», який написала одна з провідних українських композиторок Б. Фроляк. Цей день буде присвячено пам'яті диригента К. Старовицького, який загинув на краматорському напрямку. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-shvetsiyi-projde-festyval-prysvyachenyj-pam-yati-zagyblyh-na-fronti-ukrayinskyh-myttziv/>

Смерть дорівнює життю: в Острозькій академії відкрили виставку фото й віршів Максима Кривцова. – Галина Максимчук

У Мистецькій галереї Острозької академії впродовж травня діятиме виставка фото загиблого військового та поета М. «Далі» Кривцова «Я поверну собі своє життя, обіцяю». Вона стартувала 24 квітня. Під час заходу також провели вечір пам'яті бійця. Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/699878-smert-dorivnyue-zhittya-v-ostrozkiy-akademii-vidkrili-vistavku-foto-y-virshiv-maksima-krivtsova>

В Україні може з'явитися меморіал жертвам геноциду кримських татар.
– Олександр Кравченко

Меджліс кримськотатарського народу ініціював проєкт створення меморіалу жертвам геноциду кримських татар. Зараз ведеться робота над проєктом, обговорюється місце його розміщення. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/04/24/610117_ukraini_mozhe_zyavitisya_memorial.html

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Штучний інтелект і пропаганда: дискусії про інформаційні загрози на Брюссельському форумі. – Єгор Браїлян

Автор – учасник 19-го Брюссельського форуму, який проходив у Брюсселі 18–19 квітня, щорічної події, де обговорюють питання міжнародної безпеки, НАТО, ЄС, розвитку технологій. Дві дискусії форуму стосувалися безпосередньо теми іноземного втручання у справи держав Північноатлантичного Альянсу через інформаційні операції. Одна була про вибори, а інша про штучний інтелект і пропаганду. Є. Браїлян розповідає про них:

<https://detector.media/infospace/article/225866/2024-04-24-shtuchnyy-intelekt-i-propaganda-diskusii-pro-informatsiyni-zagrozy-na-bryusselskomu-forumi/>

Франція пропонує нові санкції проти хвилі російської дезінформації перед виборами в ЄС. – Роман Мельник

Франція просить Євросоюз запровадити новий режим санкцій для боротьби з російською дезінформацією та операціями з впливу на вибори по всьому світу. Про це повідомляє агенція Bloomberg, яка ознайомила з проєктом відповідного документа. Пропозицію Франції підтримують Естонія, Латвія, Литва, Нідерланди та Польща. Вона дозволить ЄС посилити санкції проти фізичних та юридичних осіб, причетних до спонсорованої росією дестабілізаційної діяльності в усьому світі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225922/2024-04-25-frantsiya-proponuie-novi-sanktsii-proty-khvyli-rosiyskoi-dezinformatsii-pered-vyboramy-v-ies/>

На ютубі заблоковано канали «Вишка» і «Да это так» Макса Назарова, – ЦПД. – Гала Скляревська

Наразі обидва канали недоступні за пошуком у ютубі на території України. Макс Назаров сказав, що, на його думку, канал заблоковано місцевими провайдерами, а не платформою YouTube: «Якщо змінити країну налаштування в ютубі, в Україні можна зайти, наприклад, на канал Шарія. А на мій канал – ні. Ми спробували розібратися, як це технічно працює, і зрозуміли, що блокування працює не на рівні ютубу, а на рівні українських провайдерів інтернету, так само, як було із сайтами за рішенням РНБО. Я не знаю, на підставі яких правових рішень відбулося блокування. Ми будемо розбиратися, спілкуватися з юристами. Технічно зайти на канал не можна, але відео доступні. З vrp він теж працює. Якби заблокував ютуб, то з vrp так само не можна було б дивитися відео. Очевидно, заблокували саме посилання на головний канал, а оскільки у

кожного відео окреме посилання, на них можна зайти. Я не знаю, як ми будемо працювати далі і що я робитиму далі. Будемо розбиратися. На жаль, у ЦПД не пояснили, на яких підставах вони це роблять». Керівник ЦПД А. Коваленко повідомив, що блокування каналу на території України відбулося, в тому числі, у співпраці з адміністрацією YouTube. «Технічно ми робили це безпосередньо з українськими спецслужбами і йшли дуже різними шляхами. І з адміністрацією YouTube працювали, зокрема, по блокуванню цих каналів на території України. Відповідно, через vpn вони будуть працювати, так само, як і канал Панченко, але ми зробили різні кроки для того, щоб він не працював на території України. Відео відкриваються, і з підміною локації вони будуть відкриватися. Щодо підстав блокування, ми зібрали нарративну базу, яка просувається на цих каналах, необхідні підстави для того, щоб працювати з адміністрацією YouTube у тому числі», – розповів Коваленко. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225912/2024-04-24-na-yutubi-zablokovano-kanaly-vyshka-i-da-jeto-tak-maksa-nazarova-tspd/>

Apple звернулася до Telegram з вимогою заблокувати певні канали для користувачів iOS з українськими SIM-картками. – Валерія Буняк

Компанія Apple звернулася до месенджера Telegram з вимогою заблокувати деякі новинні чи пропагандистські канали для користувачів iPhone з українськими SIM-картками. Про це повідомив засновник Telegram П. Дуров. За його словами, оскільки месенджер повинен розглядати запити від App Store, щоб залишатися доступним для користувачів, «певних змін тут не уникнути». Докладніше:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/34761/2024-04-24-apple-zvernulasya-do-telegram-z-vymogoyu-zablokovaty-pevni-kanaly-dlya-korystuvachiv-ios-z-ukrainskymy-sim-kartkamy/>

Фейк тижня: «Українців змушують робити трансгендерний перехід». Огляд дезінформації за 15–21 квітня 2024 року. – Орест Сливенко

За цей час стверджували, що Рада Європи ухвалила рішення «депортувати» українських біженців, а ще дописували, нібито в Україні планують мобілізувати українських вчителів. Докладніше:

<https://detector.media/monitoring-internetu/article/225868/2024-04-24-feyk-tyzhnya-ukraintsiv-zmushuyut-robyty-transgendernyy-perekhid-oglyad-dezinformatsii-za-1521-kvitnya-2024-roku/>

Фантазії кремля: дезо-кампанія про «утиски румунів в Україні». – Олександр Лемєнов

Засновник StateWatch, серед іншого, зазначає: «За інформацією джерел, наближених до української розвідки, пов'язані з румунською партією AUR особи протягом певного періоду вже ведуть роботу серед священників у селах Чернівецької, Закарпатської та Одеської областей, де проживає значна кількість етнічних румунів. Їхня мета – створити видимість утисків етнічних румунів на території України. А якщо таких утисків немає, що є правдою, то варто це придумати. Лідери AUR офіційно кинулися спростовувати цю інформацію.

Натомість звинуватили український уряд у втручанні у внутрішні справи Румунії та в намаганні залякати румунські громади в Україні та Румунську православну церкву. Кристалізація пулу політичних сил в Європі, що послідовно поширюють проросійські ідеї та лобіюють інтереси Москви, говорить про системну роботу агентів російського впливу на Заході. Їх масове проникнення в органи європейської влади – серйозна безпекова загроза. Особливо для нашої держави...». Докладніше:

<https://blogs.pravda.com.ua/authors/lemenov/6628c54cb9ff4/>

Медіа

Звіт Держдепу США: Телемарафон «Єдині новини» забезпечує владі «безпрецедентний рівень контролю за новинами у праймтайм». – Марина Баранівська

Конституція України та національне законодавство передбачають свободу слова, зокрема й для преси, але влада не завжди поважає це право. Створення спільного телемарафону «Єдині новини», до виробництва якого не допустили низку «афілійованих з опозиційними партіями» каналів (5 канал, «Прямий», «Еспресо»), забезпечує владі «безпрецедентний рівень контролю за теленовинами у праймтайм». Про це йдеться у звіті Державного департаменту США щодо ситуації з дотриманням прав людини у 2023 році на підконтрольних українському уряду територіях. У документі зазначають, що медіаексперти вже давно висловили занепокоєння, що єдине телевізійне мовлення може зрештою полегшити державний контроль над мовленням. На думку експертів, між каналами-виробниками «Єдиних новин» та владою є «взаємна згода щодо обмеження кількості політиків, які з'являтимуться в ефірі». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225874/2024-04-24-zvit-derzhdepu-ssha-telemarafon-iedyni-novyny-zabezpechuie-vladi-bezpretsedentnyy-riven-kontrolyu-za-novynamy-u-praymtaym/>

Звіт Держдепу США: українська влада «ініціювала переслідування журналістів та потурала їм». – Віра Крайня

Протягом минулого року українська влада блокувала чи запроваджувала санкції щодо деяких медіа та окремих журналістів, яких вважала загрозою для нацбезпеки країни. Про це йдеться у звіті Державного департаменту США щодо ситуації з дотриманням прав людини у 2023 році на підконтрольних українському уряду територіях. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225888/2024-04-24-zvit-derzhdepu-ssha-ukrainska-vlada-initsiyovala-peresliduvannya-zhurnalistiv-ta-poturala-im/>

Ростислав Карандеєв: Швидкої реакції на звіт Держдепу США від органів влади не буде. – Марина Баранівська, Гала Склярєвська

Т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандеєв під час першого засідання координаційного комітету при МКІП з реалізації кампанії Ради Європи «Журналісти мають значення», що відбулося 24 квітня, прокоментував аналітичний звіт Державного департаменту США про дотримання прав людини в Україні за 2023 рік і заявив, що швидкої реакції на

звіт від органів влади не буде. Карандеев зазначив, що «телемарафон, як і багато інших процесів, що відбуваються в країні, можна трактувати по-різному, і вдосконалення можливе за будь-яким напрямком». А також додав, що питання інформаційної політики вирішуються не виключно МКІП, їх вирішують також «стейкхолдери з числа державних установ, організацій та політиків», не називаючи конкретних людей чи назви установ. Карандеев додав, що у МКІП є «певні пропозиції до тих, хто впливає в країні на формування інформаційної політики щодо змін деяких встановлених на сьогоднішній день наративів», але зазначив, «що це лише пропозиції, і наразі, до прийняття якихось остаточних рішень, я не наважуся їх озвучувати». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225909/2024-04-24-rostyslav-karandiev-shvydkoi-reaktsii-na-zvit-derzhdepu-ssha-vid-organiv-vlady-ne-bude/>

Креативні індустрії

Мистецтво та мода: як бренди хусток популяризують українське мистецтво. – Марина Губіна

«Бренди одягу та аксесуарів не стоять осторонь суспільного інтересу до українського мистецтва, а, навпаки, роблять його частиною своїх колекцій, популяризують, оприявнюють. Приклади такого залучення доробків українських митців та мисткинь можна було зустріти й раніше, проте повномасштабне вторгнення загостило потребу пошуків власного коріння, тож бренди значно активізувалися. У їхніх колекціях почало з'являтися все більше референсів на окремі поезії, картини, пісні, а то і цілі мистецькі доробки, а на сайтах та в соцмережах – все більше матеріалів, які пояснюють контексти та знайомлять аудиторію з не новими, але маловідомими іменами української культури». Авторка розповідає про бренди, які створюють хустки. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/art/6-brendiv-khustok-iaki-zaluchaiut-u-svoji-kolektsii-tvory-ukrainskoho-mystetstva/>

Благодійність. Меценатство

Генста-реп від Шабаліної, похід на секонд з Кириленком, зйомка з Курган та Agregat. Що ще можна замовити в Donate Menu. – Котовська Ольга

Donate Menu – це благодійна платформа, на якій відомі люди пропонують свої послуги за донат. Це може бути консультація, особиста зустріч, зйомка в шоу, пісня про вас тощо. Зараз у меню – генста-реп від Саші Шабаліної, шаурма на лавці від Андрія Беднякова, підбір луків у секонд-хенді від Вадима Кириленка, особиста кулінарна порада від Євгена Клопотенка та зйомка у випуску «Обережно довбойоби» від гурту Курган та Agregat. Наразі на платформі є 24 учасники, які надають від 1 до 8 пропозицій, але засновники зазначають, що працюють над залученням нових авторів та їхніх пропозицій. Усі гроші з цього проєкту буде направлено у благодійні фонди та на підтримку ЗСУ. Наразі зібрано 114 000 гривень, на сайті можна переглянути звітність. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/shcho-mozhna-zamovyty-v-donate-menu/>

Українки організували благодійний ярмарок в Афінах: фото. – Анна Семьонова

Спільнота «Ukrainian Women in Greece / Українки в Греції» організувала в Афінах благодійний ярмарок «Ольвія», гості якого мали можливість придбати унікальні вироби ручної роботи, створені українськими митцями. Захід було проведено за підтримки Посольства України в Грецькій Республіці та мерії м. Вула-Варі-Вуліагмені. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainky-orhanizuvaly-blahodiynyy-iarmarok-v-afinakh-foto/>

Фестивалі

В Києві пройде фестиваль українських писанок: коли саме. – Олексій

30 квітня організатори представлять писанки з різних регіонів України, а митці проведуть майстер-класи. Крім того, на фестивалі заплановано встановлення Світового рекорду з масового розпису писанок, а також благодійний аукціон з писанками від зірок шоу-бізнесу, повідомляє МКІП. Писанки, створені під час події, передуть на передову нашим захисникам через Міжнародний штаб допомоги українцям. Цей захід є значущою складовою національної культурної програми та спрямований на популяризацію української традиції та мистецтва писанкарства. Його організували МКІП у співпраці з ГО «Інститут культури України» та UNIT.CITY. Докладніше:

<https://shotam.info/v-kyievi-proyde-festyval-ukrainskykh-pysanok-koly-same/>

Театр

Житомир припинив фінансувати свої театри, працівників виганяють «у відпустку». – Анастасія Большакова

Колективи Житомирського академічного музично-драматичного театру імені Івана Кочерги та Житомирського академічного театру ляльок змушені вийти у «фінансову відпустку» на місяць. Причиною цього стало припинення фінансування закладів культури та відсутність коштів на зарплати акторам. Про це повідомив актор житомирського драмтеатру О. Литовченко. «Відкрию таємницю! Заробітна плата артистів настільки мізерна, що навіть соромно писати... Але я скажу! Моя заробітна плата, як артиста драми вищої категорії зі стажем роботи 14 років, не перевищує 10 тисяч грн. І навіть цей мінімум вони хочуть відібрати... Мені потрібно утримувати сім'ю, я з перших днів повномасштабної війни став на захист України, отримав травми та за рішенням ВЛК був списаний... Питання: для кого я служу?», – написав у зверненні актор. Заступниця начальника управління культури та туризму Житомирської облдержадміністрації Н. Журбей підтвердила недостачу фінансування. Також вона звернула увагу на позицію, яку опублікувала пресслужба облдержадміністрації. Там наголосили, що наразі працюють над розв'язанням питання додаткового фінансування комунальним закладам культури. «В умовах воєнного стану та суттєвого скорочення доходів обласного бюджету закладам культури було виділено бюджетну підтримку, яка мала забезпечити їхню роботу

у I півріччі 2024 року. Питання виділення додаткових коштів розглядається виходячи з обсягів надходжень до обласного бюджету за підсумками I кварталу 2024 року», – наголосила пресслужба Житомирської ОВА. У своєму дописі актор О. Литовченко розповів, що у відпустку власним коштом вийдуть три заклади: драматичний театр, театр ляльок та обласна філармонія. «Суспільне Житомир» взяло коментарі у керівників театрів. Директорка житомирського драмтеатру Н. Ростова та директор театру ляльок С. Мисечко підтвердили брак фінансування, проте вони налаштовані працювати далі після вимушеної перерви. «Робота в нас є, ми будемо працювати. Щось ми заробимо, якое частково щось будемо. На даний момент з бюджету грошей немає. Загалом, нам виділили на рік 47% фінансування від потреби. У нас тільки зарплатний фонд. Ми до цього часу ще дотягнули, тепер треба зробити таку паузу і потім знову будемо далі працювати», – розповів С. Мисечко. Натомість директорка Житомирської обласної філармонії Т. Руденька зазначила, що колектив установи працюватиме без змін. Попри проблеми з фінансуванням працівники шукатимуть альтернативні варіанти для роботи. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/teatri-zhitomira-ne-mayut-finansuvannya-dlya-roboti-301224/>

Музика

«Слухати. Чути. Відчувати»: міжнародний фестиваль класичної музики KharkivMusicFest анонсував програму події. – Марічка Максимець

13 квітня у Харкові розпочався щорічний фестиваль KharkivMusicFest, який триватиме до 1 червня. Мета заходу – познайомити аудиторію зі зразками високого мистецтва та об'єднати кращих музикантів України й світу на одній сцені. 20 квітня організатори оголосили програму. Це виконання творів Моцарта дитячим симфонічним оркестром, прем'єра «Канаркової кантати», концерт камерної музики тощо. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/kharkivmusicfest-programme/>

«Чим Кропивницький гірше, ніж Львів?»: МУР анонсував тур Україною з мюзиклом «Ти [Романтика]». – Марічка Максимець

23 квітня у Жовтневому палаці в Києві відбулася прем'єра першого в історії мюзиклу «Ти [Романтика]» про Розстріляне відродження від засновників освітнього проекту МУР. Зі сцени палацу співзасновник проекту О. Хоменко анонсував тур Україною, в межах якого вони планують відвідати 17 міст України. Виставу виконують 14 акторів, 12 танцівників та 5 live музикантів. Музику до мюзиклу написав В. Ткаченко, він же композитор альбому «Ти [Романтика]», режисером хореографії стала І. Матюшина, а костюми для всієї трупі створювала студія Л. Патоки. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/mur-ty-romantyka-tour/>

SCHILLER повертається в Україну та виступить у Львові з унікальною програмою DJ Experience. – Ольга Максим'як

14 червня на «Концертній Арені Малевич» у Львові з програмою DJ Experience виступатиме SCHILLER, відомий також як Крістофер фон Дейлен (Німеччина). Докладніше:

https://zaxid.net/schiller_povertayetsya_v_ukrayinu_ta_vistupit_u_lvovi_z_unikalnoyu_programoyu_dj_experience_n1584263

Візуальні мистецтва

«Іноземці скрізь»: місце України на 60-й Венеційській бієнале. – Ксенія Білаш

«Україна вже вдруге під час повномасштабної війни представляє свою програму у Венеції. Два роки – великий проміжок для уваги міжнародної спільноти. У квітні 2022-го особлива підтримка України відчувалася і на території бієнале, і поза нею: українські куратори отримали додаткову локацію в центрі Джардіні (де сконцентровано більшість національних павільйонів); близько 10 позабієнальних українських проєктів відбувалися у різних частинах міста; Венеція рясніла українськими прапорами. У квітні 2024-го у фокусі уваги вже інший „конфлікт”: повсюдно видніють наліпки про підтримку Палестини. Утім українські художники й куратори представили три вагомі й помітні проєкти». Авторка розповідає про них і контекст, у якому їх бачать відвідувачі бієнале. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/04/24/609993_inozemtsi_skriz_mistse_ukraini.html

У Львові відкривається виставковий проєкт Ольги Погрібної-Кох «Пісня Пісень»

Він експонуватиметься від 25 квітня у головній будівлі Національного музею у Львові ім. А. Шептицького. В експозицію увійшли 100 малярських творів. Докладніше:

<https://espresso.tv/novyny-lviv-u-lvovi-vidkrivaetsya-vistavkoviy-proekt-olgi-pogribnoi-kokh-pisnya-pisen>

Фотографка Юлія Кочетова: «Моя найстрашніша фотографія – коли попереду труни несуть портрет, який теж робила я». – Ірина Семенюта

Фото повномасштабної війни в Україні третій рік поспіль вражають читачів і водночас приносять визнання їхнім авторам. Проєкт Ю. Кочетової «War is personal» («Війна – це особисте») не є винятком. 18 квітня міжнародна фотопремія World Press Photo повідомила про перемогу Кочетової у категорії «Відкритий формат». За час війни фотографка співпрацювала з Der Spiegel, Vice News, Bloomberg, The Guardian, Reuters та іншими міжнародними медіа, висвітлюючи події в Україні. У 2022 році вона отримала орден «За заслуги» III ступеня. В інтерв'ю Кочетова розповідає, як створювався проєкт і які світлини далися найважче. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/225921/2024-04-25-fotografka-yuliya-kochetova-moya-naustrashnisha-fotografiya-koly-poperedu-truny-nesut-portret-yakyy-tezh-robyla-ya/>

Розмова з Інгою Леві про ритуал щоденного малювання війни, а також пошук балансу між поезією і документацією. – Галина Глеба

«Про російсько-українську війну з початку повномасштабного вторгнення часто говорять як про одну з найбільш задокументованих воєн сьогодення. Однак із чого складається ця документація, хто документує війну та у який спосіб? І. Леві – авторка масштабної художньої серії „Подвійна експозиція”, де поденно зафіксовано життя у війні від лютого 2022 року. Ця серія має багату виставкову історію за межами України, де щоразу глибоко проймає глядачів простотою форми та болісним наповненням. Сьогодні серія налічує вже близько 800 графічних аркушів – вони ж дні війни. Кожен із них є образно-документальним нашаруванням двох реальностей конкретного дня: подій війни, новин з лінії фронту або життя військових з подіями життя цивільних, життя художниці, а також суспільства всередині та за межами країни...» В межах створення профайлу художниці для Архіву мистецтва воєнного стану І. Леві в інтерв'ю розповідає про походження зневіри й втоми, про життя в новинах, а також про створення мистецтва як акту відповідальності в новій реальності воєнного часу. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/730125-rozмова-z-ingou-levi-pro-ritual-sodennogo-maluvanna-vijni-a-takoz-posuk-balansu-miz-poezieu-i-dokumentacieu/>

У Луцьку з'явився новий мурал авторства Юрія Чайки

Стінопис присвячено музиканту В. Старинкову. Автор зображення – луцький художник Ю. Чайка. Докладніше:

<https://life.rayon.in.ua/news/699638-u-lutsku-zyavivsyia-noviy-mural-avtorstva-yuriya-chayki>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм Ірини Цілик «Я і Фелікс» за книжкою Артема Чеха вийшов у прокат у Канаді

Повнометражний ігровий дебют української режисерки І. Цілик розпочинає кінотеатральний прокат в окремих містах Канади. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-film-irini-tsilik-ya-i-feliks-za-knizhkoyu-artema-chekha-viyshov-u-prokat-u-kanadi>

Довженко-Центр проти Держкіно: справу в апеляційному суді розглядатимуть наново

Під час засідання Шостого апеляційного адміністративного суду в Києві колегія суддів оголосила про самовідвід, повідомила партнерка юридичної компанії Axon Partners, адвокатка Н. Денисюк, яка в суді представляла інтереси позивача – Довженко-Центру. Тепер справу повернуть на авторозподіл, система автоматично обере трійку нових суддів, після чого в апеляційній інстанції справу слухатимуть з самого початку. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/699883-dovzhenko-tsentr-proti-derzhkino-spravu-v-apelyatsiynomu-sudi-rozglyadatimut-nanovo>

Просвітництво

У Києві презентували номер журналу «Локальна історія», присвячений Василеві Стусу. – Олена Лисенко

Новий номер журналу «Локальна історія», присвячений біографії та аналізу творчості українського поета і дисидента В. Стуса, презентували у київській «Книгарні Є». Головний редактор і співзасновник журналу «Локальна історія», В. Ляска зауважив, що це єдиний історичний журнал в Україні. Його творці намагаються розповідати про минуле і сучасне зрозумілою мовою: «Зазвичай історики пишуть для істориків, ми ж намагаємося це змінити, щоб кожна людина, яка цікавиться історією, могла прочитати наші матеріали і зрозуміти історичні події та контекст». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyievi-prezentuvaly-nomer-zhurnalu-lokalna-istoriia-prysviachenyj-vasylevi-stusu/>

Література. Книговидання

Премію AAUS отримали перекладачі збірки «Зимовий король» Остапа Сливинського

В. Чернецький та І. Шувалова стали лавреатами Перекладацької премії Американської асоціації з українознавчих студій (AAUS) за переклад поетичної книжки О. Сливинського «Зимовий король». Також члени журі відзначили антологію «Бабин Яр: Реакція українських поетів» («Babyn Yar: Ukrainian Poets Respond»), О. Кінь та Д. Геннессі). Докладніше:

<https://chytomo.com/premiu-aaus-otrymaly-perekladachi-zbirky-zymovyj-korol-ostapa-slyvynskoho/>

Музейна справа

Музей Івана Гончара створив набір листівок із зображенням давніх писанок з усієї країни

Музей Івана Гончара та Orner створили набір великодніх листівок із зображенням писанок кінця XIX – початку XX століття з усіх областей України. Дослідження тривало пів року, адже пошук давніх зразків писанок із Луганської, Запорізької та Херсонської областей потребував неабияких зусиль. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/muzej-ivana-gonchara-stvoryv-nabir-lystivok-iz-zobrazhennyam-davnih-pysanok-z-usiyeyi-krayiny/>

«Японія. Очима та серцем». Музей історії міста Києва презентував виставковий проєкт, присвячений Японії. – Анастасія Ампілогова

Експозиція містить дві основні тематичні лінії: близько 20 робіт японської пейзажної графіки з колекції Музею історії міста Києва, що у 1978 році столиці подарувало місто Кіото разом із Асоціацією художників школи Нанга; понад 100 фотографій української мисткині, фотографині та ілюстраторки В. Бланш. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/04/yaponiya-ochyma-ta-sertsem-muzej-istoriyi-mista-kyyeva-prezentuvav-vystavkovyj-proyekt-prysvyachenyj-yaponiyi/>

Відновлення музеїв – збереження ідентичності: як переживають війну

заклади культури у прифронтових областях

Українські об'єкти культурної спадщини є важливими цілями для російської армії, що вписується в загальну стратегію країни-агресора – стерти українську ідентичність та знищити пам'ятки української історії. Відтак, відновлення та реконструкція музеїв, забезпечення їхньої роботи під час війни, – завдання стратегічного рівня. Центр громадського моніторингу та контролю розповідає, як з ним справляються прифронтові регіони; які заклади найбільше постраждали від війни; про допомогу меценатів та міжнародних партнерів. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/699426-vidnovlennya-muzeiv-zberezhenya-identichnosti-yak-perezhivayut-viynu-zakladi-kulturi-u-prifrontovikh-oblastyakh>

«Кидали картини, наче сміття». Як окупанти «подбали про збереження» Херсонської колекції та вивезли твори до Криму. – Вікторія Іваскевич

«Рибалки на березі моря» І. Шульги стала сотою вкраденою росіянами картиною, яку вдалося ідентифікувати працівникам Херсонського обласного художнього музею імені Олексія Шовкуненка. Вони вже другий рік моніторять зображення, намагаючись впізнати твори, які у 2022 році окупанти вивезли під наглядом озброєної охорони. За підтримки колаборантів, свій мародерський акт росіяни планували впродовж кількох місяців, допитуючи працівників та влаштовуючи обшуки. «Скульптура важка, її перевозити складніше, а от графіку забрали майже всю. Бо вивезти велике полотно – це треба зробити багато зусиль і це буде одна одиниця музейна, а взяти папочку з графічними роботами потребує менше зусиль», – розповідає Л. Жарких, завідувачка інформаційно-масового відділу музею. Докладніше про ці події:

<https://espreso.tv/kultura-kidali-kartini-nache-smittya-yak-okupanti-podbali-pro-zberezhenya-khersonskoi-kolektsii-ta-vivezli-tvori-do-krimu>

У Рівному відбудеться наукова конференція про культурну спадщину в умовах війни

Науковців запрошують до участі у щорічній науковій конференції «Культурна спадщина в умовах війни: виклики та стратегії збереження», яка відбудеться в Рівненському обласному краєзнавчому музеї у жовтні. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/666559-u-rivnomu-vidbudetsya-naukova-konferentsiya-pro-kulturnu-spadshchinu-v-umovakh-viyni>

Охорона культурної спадщини

КМДА передала парламентарям пропозиції щодо збереження пам'яток культури: штрафи понад мільйон, кримінальна відповідальність

Міська влада Києва пропонує збільшити штрафи за неналежне утримання пам'яток культури та встановити кримінальну відповідальність за злочини проти культурної спадщини. Відповідні пропозиції були передані голові парламентської ТСК з питань Києва. Про це повідомила заступниця голови КМДА Г. Старостенко. «Значна кількість об'єктів культурної спадщини у Києві, та й в Україні загалом, перебуває у занедбаному стані через

недобросовісних власників. Практично по кожній третій пам'ятці виявляються порушення законодавства у сфері охорони культурної спадщини. Але на сьогодні місто немає дієвих механізмів впливу на власників таких об'єктів через недосконале законодавство. Для того, щоб змінити ситуацію Київ ще п'ять років тому пропонував внести зміни до відповідного законодавства, але нас не чули... Можливо цього разу на рівні ТСК все ж вийде зрушити це питання», – зауважила Старостенко. КМДА, зокрема, пропонує збільшити штрафи за неналежне утримання власниками об'єктів культурної спадщини, встановивши їх на рівні від 850 тис. до 1,7 млн грн. Також пропонується на законодавчому рівні передбачити можливість примусового викупу містом пам'яток у комунальну власність, якщо власники своїми діями сприяють їх знищенню. А за злочини проти культурної спадщини має бути передбачена кримінальна відповідальність, упевнені в КМДА. Також в умовах війни потребує негайної ратифікації Конвенція Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями, яку Україна підписала ще у 2017 році, зазначила заступниця В. Кличка. Докладніше:

https://lb.ua/news/2024/04/25/610201_kmda_peredala_parlamentaryam.html

На Подолі відреставрують будинок XVII століття: що відомо. – Анна Семьонова

У Києві на вулиці Костянтинівській, 6/8, планують відреставрувати кам'яницю київського в'їта – пам'ятку архітектури XVII–XVIII століть. Споруду ще називають «будинок Яна Биковського» або «будинок Петра I». Тендер на реставрацію оголосив київський науково-методичний центр з охорони, реставрації та використання пам'яток історії, культури й заповідних територій. Очікувана вартість робіт – понад 3 мільйони гривень. Докладніше:

<https://shotam.info/na-podoli-vidrestavruut-budynok-xvii-stolittia-shcho-vidomo/>

Бібліотечна справа. Читання

Прибрати книги про Голодомор і кримських татар: в окупованому Криму проводять «чистки» бібліотек. – Альона Павлюк

У тимчасово окупованому Криму росіяни проводять нові зачистки в бібліотеках. Про це розповіли учасники українського підпілля, повідомляє Центр національного спротиву. За їхніми даними, вказівки щодо «чисток» розіслала «провідна методистка» так званої Кримської республіканської універсальної наукової бібліотеки імені І. Я. Франка С. Рибак. Вона «попросила» прибрати з полиць книги, в яких є згадки про Голодомор, визвольну боротьбу українського народу та будь-яку діяльність кримських татар на півострові. Згадала Рибак і про затверджений у росії «перелік нацистських організацій та символів», до якого внесли Українську повстанську армію та Організацію українських націоналістів. «Нацистськими» назвали також вітання «Слава Україні», відповідь на нього «Героям слава» та навіть тризуб. «Усі книги, на яких зображений тризуб, необхідно вилучити з фондів»,

– наказала методистка. У разі непослуху окупаційна влада погрожує бібліотекам покаранням. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/society/v-okupovanomu-krimu-rosiyani-provodyat-novi-chistki-bibliotek-301233/>

Релігія

Настоятель Святогірської лаври УПЦ МП «здав» окупантам позиції військових. СБУ оголосила підозру. – Роман Мельник

Служба безпеки України повідомила про підозру настоятелю Святогірської лаври УПЦ МП митрополиту Арсенію. За даними слідства, Арсеній «здав» окупантам розташування блокпостів Сил оборони у Краматорському районі на Донеччині. Це відбулося під час його літургії. Тоді вікарій під відеозапис назвав прихожанам адреси блокпостів українських військ. Згодом це відео опублікували на сайті лаври та в місцевій групі телеграм-каналу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225897/2024-04-24-nastoyatel-svyatogirskoi-lavry-upts-mp-zdav-okupantam-pozytsii-viyskovykh-sbu-ogolosyla-pidozru/>

Авторське право

Поліція Києва відкрила 5 проваджень через контрафакт

У Головному управлінні Національної поліції Києва перебувають 5 кримінальних проваджень за фактом порушення авторських і суміжних прав. Про це повідомила представниця слідчого управління Головного управління національної поліції у Києві М. Симченко під час круглого столу з протидії поширенню контрафактних друкованих книжок, що відбувся до Всесвітнього дня книги та авторського права у книгарні «Сенс». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-politsii-kyieva-zaraz-vidkryti-5-kryminalnykh-provazhen-cherez-porushennia-avtorskoho-prava/>

Підтримка України у світі

Андрухович, Жадан і Забужко підписали відкритий лист з подякою словацькому народу. – Поліна Горлач

Словацькі активісти, які не згодні з рішенням уряду перестати надавати допомогу Україні, самостійно уже зібрали кілька мільйонів євро. На знак подяки 30 відомих українців написали відкритого листа до учасників ініціативи. Повний текст листа наводить «Європейська правда». Його, зокрема, підписали: письменники Ю. Андрухович, С. Асеєв, В. Єрмоленко, С. Жадан і письменниця О. Забужко; режисер О. Сенцов; музикант С. Вакарчук; історики Я. Грицак та М. Маринович; директорка правозахисного центру, лауреатка Нобелівської премії миру 2022 року О. Матвійчук та ін. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/731307-andruhovic-zadan-i-zabuzko-pidpisali-vidkritij-list-z-podakou-slovackomu-narodu/>

***

У росії створили експертний центр, який визначатиме відповідність книг законодавству. – «Ведомости»

На базі російського книжкового союзу (РКС) створено експертний центр, який оцінюватиме друковані та електронні книжкові видання (за винятком навчальних, нормативних та офіційних) на відповідність законодавству. Як повідомив представник РКС, до складу центру увійшли представники роскомнагляду, російського історичного товариства та російського військово-історичного товариства – очолюваної помічником путіна одіозним політиком В. Мединським організацією, яка займається трактуванням подій давньої і новітньої історії росії з позицій кремлівської пропаганди. Також до центру увійшли представники російської православної церкви, духовного управління мусульман росії, федерації єврейських громад росії, асоціації правників росії, російської академії освіти тощо. Експертна рада має визначати, чи відповідають видані книги законам рф. За рекомендацією ради вже зупинено продаж романів В. Сорокіна «Спадщина», М. Каннінгема «Будинок на краю світу» та Д. Болдвіна «Кімната Джованні». Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-u-rosii-stvorili-ekspertniy-tsentr-yakiy-viznachatime-vidpovidnist-knig-zakonodavstvu>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm